

Een lied van verwondering

'Poets of Beijing'

Zo heet een tentoonstelling in de Wiebengahal in Maastricht. Ze laat werk zien van jonge kunstenaars uit China.

DOOR PETER JANSSEN

ACHTERGROND
BEELDDE KUNST

MAASTRICHT

Hij werpt graan op en kijkt wat ervan het kaf tegen de wand blijft plakken. Eerst heeft hij met witte latex een witte vorm op de witte wand geschilderd. Hij gooit net zo lang graan op tot de witte vorm onder het kaf is verdwenen. Deze muurschildering van tarwe verwijst naar de jeugd van de maker. Met de tarwe in zijn muurschilderingen haalt Yan Bing herinneringen op aan de gele aarde van zijn geboortegrond, het arme platteland van de provincie Gansu.

Stollen

In de Wiebengahal maakt hij het schilderij niet zelf. In zijn afwezigheid is collega-kunstenaar Liu Chengrui aan het *wamen*, zoals het scheiden van het kaf van het koren heet. Het is fascinerend om te zien hoe hij die beweging op de wand laat *stollen*. Liu Chengrui laat tijdens de tentoonstelling zelf een videoregistratie zien van een performance, waarin hij zijn eigen bloed gebruikt. Hij staat volgens de organisatie bekend om zijn beheersing van dramatische beelden-taal en een ritueel gebruik van het lichaam.

Liu Chengrui in de weer met een 'tarweschilderij' dat hij uitvoert voor zijn collega Yan Bing. FOTO PETER SCHÖLS

Yan Bing, Liu Chengrui en twaalf andere jonge Chinese kunstenaars laten vanaf morgen hun werk zien in de Wiebengahal, het markante gebouw aan de Avenue Céramique in Maastricht. Hun tentoonstelling is georganiseerd door Marres, Huis voor Hedendaagse Cultuur, in samenwerking met China International Cultural Association en Dutch Culture.

Grappig

Grappig is dat in het naastgelegen Bonnefantenmuseum hun in het westen wonende landgenoot Cai Guo-Qiang exposeert. Die laat er zien dat hij in het begin van zijn carrière in zeventien jaar de westerschilderkunst heeft overgedaan. Dat doen deze jonge kunstenaars niet. Ilona van de Brekel van Marres: „De kunstenaars van deze generatie zijn veel minder bezig met hun relatie tot het westen.”

Dat wil niet zegen dat ze niet met vergelijkbare thema's bezig zijn. De kunst van Chen Youtou kun je *bio art* noemen, een stroming die echt in opkomst is, ook in het westen. In Nederland bestaat al een paar jaar de 'Bio Art en Design Award'. Een van de genomineerden van dit jaar is een kunstenaar die in samenwerking met een wetenschapper van het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis kompasnaalden maakt van ijzer uit menselijke placenta's. Ze dienen als symbolisch oriëntatie-

punt in een menselijk labrynt. Dichter bij huis houdt Sanne Vaassen uit Maastricht zich bezig met deze vorm van kunst. Maar de bekendste Nederlandse vertegenwoordiger van bio art is Tinkebel. Zij is gast in talkshows op tv sinds ze een handtas maakte van het vel van haar eigenhandig gedode kat.

Telefoon

Terug naar Chen Youtou. Hij laat een video zien waarin groepen microben wedijveren om voedsel en 'vechten' tegen vijandige soortgenoten. De populaties die op deze manier ontstaan, vormen patronen. In de video is dat het woord *Honor*. Chen Youtou maakte zijn kunstwerk namelijk op uitnodiging van Huawei, de Chinese fabrikant van mobiele telefoons. De video, gefilmd in *time lapse* techniek, is gemaakt met een Huawei Honor 7. Geen lichtere kost in de Wiebenga-

hal? Zeker wel. Zo laat Zhao Yao een werk zien dat in staat is een glimlach op het gezicht van de bezoekers te toveren. Het is een schilderij dat *Ah* heet. Net als bij ons drukt 'ah' in het Chinees verwondering uit. De kunstenaar schilderde een hele reeks van deze verzuchtingen achter elkaar, variërend in grootte en 'toonhoogte', alsof het een liedje is. Een lied van verwondering. Het zou de begeleidingstune van deze tentoonstelling kunnen zijn.

'Poets of Beijing' wordt morgen om 17.00 uur geopend en duurt tot en met 8 januari. Te zien dinsdag tot en met zondag 11.00 tot 17.00 uur.

Reageren?
peter.janssen@delimburger.nl

„
Deze generatie kunstenaars is minder bezig met het westen.

Ilona van den Brekel

MUZIEK

Freddie Mercury, een genie dat altijd scoorde

ROTTERDAM
DOOR ONZE VERSLAGGEVER

Vandaag is het 25 jaar geleden dat hij overleed. Maar de belangstelling voor Freddie Mercury is allerminst gedaald.

„Ik was 13 toen een meisje bij mij in de klas tegen me zei: Hij is dood, hè?“, vertelt Roel van Velzen. „Die avond zag ik voor het eerst het optreden van Queen op Live Aid uit 1985 op televisie. Ik was compleet overonderd. Tot die tijd bestond de groep voor mij uit de witte hoes van de lp *A Night at the Opera*, die we thuis

grijs draaiden. Maar toen het beeld erbij kwam, was ik verkocht.”

Genie

Dat gevoel bleef onveranderd. Vijfentwintig jaar na het overlijden van Freddie Mercury is de Queen-frontman voor Van Velzen (inmiddels 38) nog steeds de imposantste zanger ooit. „Het woord wordt de laatste tijd wel erg makkelijk gebruikt, maar Mercury mag je gerust een genie noemen. Als je een artiest beoordeelt op zijn kwaliteiten als songschrijver, zanger en podium-entertainer, scoorde Mercury op alle facetten maximaal. En daarbij was hij nog een begenadigd pianist ook.

Ik heb als jongen piano leren spelen door zijn liedjes te ontleiden en te imiteren.”

Precies een kwart eeuw is het geleden dat de wereld opschrok door de dood van één van zijn meest geliefde rockidolen. Nog geen 24 uur eerder had Mercury een korte verklaring laten uitgaan waarin hij bevestigde de ziekte aids te hebben. Geruchten over zijn ziekte waren zo talrijk geworden, dat hij rust wilde creëren voor wat komen ging, meldde hij. In feite leefde hij al enkele jaren in geleende tijd.

Het zijn vooral de klassiekers uit de jaren 70 en 80 die Queen en Mercury in het brandpunt van de belang-

stelling hebben gehouden. In de Top 2000 gaat *Bohemian Rhapsody* dit jaar voor zijn veertiende nummer 1-notering. Maar ook in het live circuit leeft de muziek nog steeds, zegt Timothy Drake, frontman van de Nederlandse tribute-band Queen Forever. Hij transformeert een paar keer per week tot een levensechte Mercury inclusief paradeerpasjes, vuist in de lucht en vocale uithalen met hol gekromde rug.

Theatertournee

Drake ziet de laatste jaren de boekingen steeds toenemen. Vandaag begint zijn band zelfs voor het eerst aan een eigen theatertournee, uiter-

aard volledig gevuld met Queen-evergreens. „Er wordt vandaag de dag heus nog goede muziek gemaakt, maar wereldwijd erkende iconen als Queen of de Beatles zijn er toehoeft meer”, verklaart de zanger de populariteit, die dan toch vooral Queen ten deel valt. „Op festivals met andere tribute-groepen staan wij altijd bovenaan het affiche. Want je weet bij Queen wat je krijgt: een spectaculaire show met veel publieksinteractie.”

Roel van Velzen: „Als je bedenkt dat Freddie maar 45 jaar is geworden, knaagt het extra. Hoeveel moois zou hij nog in zich hebben gehad als hij nu nog had geleefd?”